

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție**  
**Sesiunea aprilie – septembrie 2023**

**Comisia de evaluare pentru Secția I civilă**

**RAPORT DE EVALUARE**

**Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:**

**CANDIDAT: COD 1037**

**I. Documentele supuse evaluării:**

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul).

**II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:**

- a) Explicații solicitate candidatului: nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu este cazul

**III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:**

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu este cazul

- b) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul**
- c) **Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu este cazul**

#### **IV. Criteriile de evaluare și punctajul acordat**

##### **a) Capacitatea de analiză și sinteză**

O caracteristică importantă a hotărârilor judecătorești redactate de candidat este ridicatul lor nivel analitic, fiind evidentă preocuparea de a surprinde aspectele cu adevărat relevante ale procesului și transpunerea lor, într-o manieră cât mai adecvată, în motivare.

Candidatul are capacitatea de a identifica problematica juridică utilă în planul soluționării cauzelor, redând-o adecvat în cuprinsul considerentelor, iar aceasta este, cu suficientă evidență, o dovadă a faptului că posedă calitățile necesare pentru a realiza un act de judecată de bună calitate, susținut de o argumentație juridică bine aleasă și prezentată.

Deși este evident că unele procese ridică probleme de drept multiple și/sau complexe, cel mai adesea candidatul reușește o identificare, prezentare și dezlegare a acestora caracterizată de evidențierea aspectelor esențiale/relevante, înfățișându-le îndeajuns de sintetic și, în același timp, clar și convingător.

Candidatul are inclusiv capacitatea de a grupa, atunci când este cazul, mai multe critici, răspunzându-le printr-un considerent comun, însă care posedă aptitudinea de a acoperi problematica juridică de interes.

Comisia găsește necesar să mai precizeze că din lectura hotărârilor redactate de candidat rezultă cu puternică evidență intenția acestuia de a obține hotărâri judecătorești de ridicat nivel, care, pe de o parte să ofere o analiză juridică cât mai cuprinzătoare, care să acopere întreaga problematică a cauzei, iar pe de altă parte, să realizeze o sinteză îndeajuns de utilă a chestiunilor relevante.

Nivelul de sistematizare și structurare a hotărârilor este remarcabil, candidatul fiind preocupat nu doar de calitatea propriilor motive, ci și de maniera în care reflectă întregul istoric al cauzei, cererile de apel sau recurs și întâmpinările la acestea. Pentru candidat, hotărârea judecătorească reprezintă un întreg al cărui nivel calitativ trebuie să rămână înalt în toate componentele sale, iar nu doar în cazul unora dintre acestea.

Candidatul preferă, în mod util și oportun, să nuanțeze, alegând să ofere prezentări mai sintetice sau mai ample în funcție de complexitatea problematicii juridice a procesului, reușind un dozaj al expunerii care ține seama de circumstanțe, refuzând rigidități și stereotipuri.

Aceste intenții și preocupări ale candidatului conduc la obținerea unor hotărâri caracterizate prin rigoare analitică și echilibru al sintezei, lăsând nu doar impresia, ci formând convingerea că, în integralitatea lor, hotărârile judecătorești redactate sunt de un ridicat nivel.

**Punctaj acordat: 10 puncte**

##### **b) Coerența în exprimare**

Calitatea juridică a hotărârilor este asigurată inclusiv de faptul că, atât prin conținutul lor propriu-zis, cât și prin maniera de prezentare (uzând de o succesiune a considerentelor dictată de particularitățile cauzei, de specificul soluției pronunțate și de linia de argumentare preferată de candidat), considerentele care susțin soluția beneficiază, în mod obișnuit, de o

ridicată coerență. Înlanțuirea argumentelor este, de obicei, bine aleasă, relația dintre acestea fiind ușor identificabilă, astfel că, privite în integralitatea lor, motivele alcătuiesc un ansamblu unitar, bine condus juridic și logic și bine structurat. Impresia creată este de echilibru și unitate a demonstrației juridice, argumentele întrebuintate în motivare și, în genere, raționamentele folosite susținându-se unele pe altele și, prin aceasta, facilitând concluzia că judecătorul controlează într-o adecvată măsură construcția juridică de care izează.

Această manieră de prezentare facilitează atât înțelegerea problematicei juridice de ansamblu, cât și a detaliilor de argumentare care, în concret, conferă substanță considerentelor.

Candidatul posedă calitatea de a oferi o bună succesiune a argumentelor, subordonat unei prezentări a problematicei juridice care înlesnește înțelegerea rațiunilor pentru care instanța de judecată a pronunțat o anumită soluție în cauză.

Atenția cu care candidatul pare a-și elabora hotărârile conduce la consecința că în cuprinsul acestora nu se regăsesc, în mod obișnuit, argumente ori alegații lipsite de coerență. Erorile, când există, sunt doar limitate și punctuale, fiind vorba despre simple și mărunte inadvertențe, iar nu despre greșeli care să vicieze un întreg paragraf sau construcția argumentativă în ansamblu. Spre exemplu, în hotărârea nr.3 selectată de Comisie, la punctul 5.5 alin.2 este menționat „... *protecția judiciară de unui drept*” în loc de „... *protecția judiciară a unui drept*”, fiind, cu evidență, vorba despre o simplă eroare materială.

Într-o altă situație (hotărârea nr.4 selectată de Comisie, la fila 9 alin. 1 ) se regăsește însă o frază care debutează cu minusculă, iar nu majusculă, sensul ei logic și coerența ei având de suferit în partea de început, din care pare că lipsește un fragment: „*de art.304 pct. 7 de încălcarea de către instanța de apel a normelor de procedură...*”.

**Punctaj acordat: 9,50 puncte**

### **c) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii**

Cu caracter preliminar trebuie menționat că modalitatea de structurare și prezentare atât a istoricului cauzei, cât și a cererilor și apărărilor părților, despre care Comisia a făcut deja vorbire în precedent, se constituie într-o premisă care favorizează claritatea de ansamblu a hotărârii, îngăduind inclusiv evidențierea firului logic al motivelor.

Ca regulă covârșitor dominantă, hotărârile judecătorești redactate de candidat se remarcă prin claritate, argumentele care susțin soluția fiind prezentate într-o manieră caracterizată de rigoare și limpezime logică. Această caracteristică permite, cel mai adesea, înțelegerea completă a raționamentului care stă la baza hotărârii, înțelegere facilitată inclusiv persoanelor care nu beneficiază de pregătire juridică.

Limbajul întrebuintat este, în mod obișnuit, accesibil, rigoarea juridică și logică ce-i este specifică neconstituind un obstacol în înțelegerea lui. Candidatul conciliază cu echilibru și moderație exigențele specifice unui limbaj tehnic cu cele privitoare la accesibilitatea hotărârii și la comprehensibilitatea acesteia.

Este evidentă preocuparea candidatului de a răspunde motivelor pentru care căile de atac au fost exercitate, precum și apărărilor formulate, inclusiv excepțiilor procesuale invocate, concretizarea acestei preocupări fiind favorizată de o bună capacitate argumentativă, precum și de cunoașterea și fructificarea informațiilor juridice necesare domeniului său de activitate profesională.

Astfel fiind, sunt obținute motivări convingătoare, apte să genereze încredere în actul de judecată, facilitând concluzia că soluția pronunțată este legală și temeinică.

Ca regulă, firul logic al hotărârii este ușor identificabil și bine susținut de argumente, impresia lăsată fiind aceea că actul de judecată este unul de calitate, conformându-se unor standarde profesionale de care candidatul este conștient și pe care, în mod obișnuit, reușește să le respecte.

**Punctaj acordat: 10 puncte**

**d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept**

Una dintre calitățile ce caracterizează hotărârile redactate de candidat este și aceea privitoare la atenția, rigoarea și meticulozitatea cu care răspunde (încuviințându-le sau, după caz, înlăturându-le) cererilor părților. Răspunsul oferit de candidat este, în mod obișnuit, unul bine argumentat, el având susținerea în probe ori, în funcție de situație, în principiile și regulile de drept aplicabile. Pe această linie, Comisia observă că, în mod obișnuit, candidatul nu se limitează la a invoca o probă ori o regulă sau principiu de drept, ci oferă analize și explicații în legătură cu acestea, subordonat intenției de a fi cât mai convingător cu privire la raționamentul său, înțeles ca sursă a credibilității și forței juridice a hotărârii judecătorești.

Foarte rar pot fi identificate unele erori de sens sau analiză, precum, spre exemplu, în hotărârea nr. 28 selectată de Comisie, în cuprinsul căreia (la punctul 4.5 alin.ultim) candidatul evocă adagiul *iura novit curia*, arătând că semnificația lui este aceea că „*judecătorul spune dreptul*”, sens în care își construiește și argumentația aferentă. Comisia arată, însă, că traducerea și sensul general acceptate ale acestui principiu sunt acelea potrivit cărora „*judecătorul cunoaște legea*”, locuțiunea provenind din adagiul *nemo censetur ignorare legem* (nimeni nu poate invoca necunoașterea legii), în sensul că dacă nimeni nu se poate scuza că nu cunoaște legea, atunci cu atât mai puțin instanța de judecată ar putea invoca necunoașterea ei.

**Punctaj acordat: 9,50 puncte**

**e) Argumentarea coerentă și clară din punct de vedere al logicii juridice**

Argumentația care susține soluția expusă în dispozitiv este, în mod obișnuit, bine condusă de către candidat, existând un fir logic al expunerii care permite înțelegerea motivelor de fapt și/sau drept care au fost avute în vedere de către instanță. Considerentele au, de obicei, suficientă coerență și claritate, fiind, cel mai adesea, accesibile și persoanelor fără pregătire juridică.

Expunerea argumentelor are claritate și datorită faptului că limbajul folosit nu este excesiv de tehnic, candidatul reușind, în cele mai multe cazuri, să găsească un oportun echilibru între exigența folosirii unui limbaj juridic specific și aceea de a asigura comprehensibilitatea hotărârii.

Și de această dată, Comisia remarcă faptul că preocuparea candidatului pentru calitatea hotărârii ca întreg produce bune efecte inclusiv cu privire la coerența și claritatea din punct de vedere al logicii juridice, facilitând, chiar și atunci când problematica juridică a unui proces este complexă și amplă, iar cererile și apărările părților numeroase, înțelegerea

raționamentului pe care soluția din dispozitiv se sprijină (a se vedea, de exemplu, hotărârea nr. 3 selectată de Comisie).

Contribuie la claritatea hotărârii inclusiv redarea atentă a dispozițiilor legale incidente, precum și referirile la motivele de recurs aplicabile, acestea fiind, în mod obișnuit, examinate distinct tocmai pentru a facilita înțelegerea mai bună a argumentelor instanței.

**Punctaj acordat: 10 puncte**

**f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare**

Candidatul dovedește o bună capacitate de a selecta aspectele cu adevărat utile în plan juridic, fără a se referi la aspecte lipsite de relevanță sau străine de problematica procesului. Este evidentă capacitatea candidatului de a identifica aspectele care prezintă importanță în economia judecătii, astfel că procedează la înfățișarea acestora, concentrându-și argumentația asupra lor și evitând abordarea celor nerelevante.

Chiar și atunci când părțile fac, în cererile lor, referire la aspecte sau chestiuni lipsite de utilitate în cauză, candidatul reușește identificarea acelor care prezintă relevanță reală.

Comisia constată că elementele de conținut ale argumentației întrebuintate de candidat evidențiază calitățile profesionale ale acestuia, faptul că reușește să surprindă aspectele care prezintă însemnătate procesuală dovedind că înțelege și stăpânește problematica judecătii.

**Punctaj acordat: 10 puncte**

**g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare**

O caracteristică a hotărârilor pronunțate de candidat este aceea că dispozitivul acestora este redactat într-o manieră clară, precisă și concisă, astfel încât să fie pe deplin posibilă punerea în executare, atunci când este cazul, a celor dispuse de instanță.

**Punctaj acordat: 10 puncte**

**h) Analiza și interpretarea probelor administrate**

Examinarea hotărârilor judecătorești aflate la dispoziția comisiei trimite la concluzia că, în activitatea de judecată, candidatul înțelege însemnătatea analizării și interpretării atente a probelor administrate, ca o condiție a aflării adevărului și, deci, a pronunțării unei hotărâri legale și temeinice.

În același timp, înțelege că forța persuasivă a hotărârii și credibilitatea ei fac necesară inclusiv menționarea atentă în considerente a probelor pe care instanța le-a avut în vedere la adoptarea hotărârii, precum și, atunci când este cazul, a motivelor pentru care unele probe nu au fost luate în considerare ori au fost considerate ca fiind lipsite de credibilitate.

Candidatul indică filele din dosar la care se regăsesc probele invocate, iar aceasta permite identificarea și verificarea mai exactă a suportului probator al hotărârilor, contribuind la credibilitatea și forța persuasivă a acestora.

**Punctaj acordat: 10 puncte**

**i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul**

Candidatul dovedește o bună cunoaștere a jurisprudenței CCR, ÎCCJ, CEDO și CJUE, în considerentele hotărârilor pronunțate regăsindu-se, atunci când problematica juridică a cauzei o impune, referiri la hotărâri relevante. Mai mult, referirile nu sunt formale, ci vizează conținutul de fond al dezlegărilor cuprinse în aceste hotărâri, dezlegări care sunt valorificate în mod corect în soluționarea proceselor și în motivarea hotărârilor (a se vedea, spre exemplu: hotărârea nr. 9 selectată de Comisie; hotărârea nr. 27 selectată de Comisie; hotărârea nr. 28 selectată de Comisie; hotărârea nr. 30 selectată de Comisie).

**Punctaj acordat: 10 puncte**

**j) Respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor**

În anumite perioade de timp, candidatul a înregistrat unele întârzieri în redactarea hotărârilor, fără însă ca acestea să fie excesive.

**Punctaj acordat: 9,00 puncte**

**V. PUNCTAJ TOTAL - 98,00 puncte**

**Data:** 18.08.2023

**Comisia de evaluare pentru Secția I civilă**

**judecător**

**judecă**

**prof.univ.**